

देशातील लाईव्ह (Live) मनोरंजन अर्थव्यवस्थेला प्रोत्साहन देण्यासह विकास करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्याने कृती आराखडा तयार करणे बाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन परिपत्रक क्र. मावज-२०२५/५२९/प्र.क्र.२४३/मावज-१
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक :- ०३ फेब्रुवारी, २०२६

- संदर्भ :-**
- १) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांचे पत्र क्र.वृत्तचित्र २०२५/
Live/का-७/८५९, दिनांक १७.११.२०२५.
 - २) Government of India Letter No.N-34027/7/2025-BC-IV,दि.३० जुलै, २०२५
 - ३) Government of India Letter D.O.No. N-34027/7/2025-BC-IV,दि.२१ ऑक्टोबर,२०२५

शासन परिपत्रक :-

देशातील लाईव्ह (Live) मनोरंजन अर्थव्यवस्थेला प्रोत्साहन देण्यासह तिचा विकास करण्यासाठी केंद्र शासन स्तरावर संयुक्त कृती गट स्थापन करण्यात आला आहे. याबाबत केंद्र शासनाबरोबर झालेल्या विविध बैठकीच्या अनुषंगाने शासन स्तरावर उचित व्यवस्था निर्माण करण्याचा प्रस्ताव महासंचालनालयाने उपरोक्त संदर्भाधीन पत्रान्वये सादर केला आहे.

२. भारतातील लाईव्ह (Live) मनोरंजन अर्थव्यवस्थेला प्रोत्साहन देण्यासह तिचा विकास करण्यासाठी तसेच भारताला २०३० पर्यंत लाईव्ह मनोरंजन क्षेत्रातील जागतिक स्तरावरील अग्रेसर देश बनविण्यासाठी केंद्र शासनामार्फत संदर्भाधीन दि.२१.१०.२०२५च्या पत्रानुसार “लाईव्ह इव्हेंट्स डेव्हलमेंट सेल” स्थापन करण्यात आला आहे. या गटाच्या माध्यमातून देशात सांस्कृतिक, आर्थिक आणि रोजगार क्षमता वाढविण्याचे उद्दिष्ट ठरविण्यात आले आहे. लाईव्ह (Live) मनोरंजन अर्थव्यवस्थेला प्रोत्साहन देण्यासह तिचा विकास करण्यासाठी प्रत्येक राज्याने कृती आराखडा तयार करणे गरजेचे आहे. या कृती आराखड्यात खालील बाबींचा समावेश असून त्यावर राज्य शासनामार्फत कार्यवाही अपेक्षित आहे. केंद्र शासनाच्या दि.३०.०७.२०२५ च्या पत्रानुसार पुढील प्राथमिक कार्यवाही केली जाईल.

- १) केंद्रीय माहिती व प्रसारण मंत्रालयाला समन्वय संस्था/अधिकारी यांचे नाव व संपर्क क्रमांक कळविणे.
- २) लाईव्ह इव्हेंट संदर्भात एनएफडीसी/आयसीएच (NFDC/ICH) मार्फत तयार होत असलेल्या पोर्टलशी राज्य शासनाच्या विविध विभागांच्या परवानग्यांचे पोर्टल इंटिग्रेशन करण्याची कार्यवाही करणे. विविध परवानग्यांसाठी “एक खिडकी” सुविधा सुरु करणे.
- ३) लाईव्ह इव्हेंट्स डेव्हलपमेंट सेलद्वारे तयार करण्यात येणारी प्रमाणित कार्यपद्धती प्राप्त झाल्यानंतर राज्य शासनाच्या गरजेप्रमाणे त्यात बदल (adapt) करणे.
- ४) लाईव्ह कन्सर्ट घेण्यायोग्य राज्यातील पूर्वमान्यताप्राप्त (Pre-Approved) ठिकाणांची यादी अंतिम करून केंद्र शासनाला पाठविणे.
- ५) मोठ्या कार्यक्रमांसाठी राज्यातील क्रीडा व सांस्कृतिक ठिकाणांचे भाडेशुल्क स्पर्धात्मक होण्याच्या दृष्टीने संबंधित विभागांशी समन्वय साधून आढळावा घेणे.

३. प्रत्येक राज्य/केंद्रशासित प्रदेशाने लाईव्ह इवेंट्ससाठी एका समन्वय संस्था/अधिकारी यांची नियुक्ती करणे गरजेचे आहे. लाईव्ह मनोरंजन (Live Concerts) या विषयाच्या अनुषंगाने केंद्र शासन स्तरावर हा विषय केंद्रीय माहिती व प्रसारण मंत्रालयामार्फत हाताळला जात आहे. राज्य शासन स्तरावर माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयास समन्वय संस्था (Nodal Agency) म्हणून नियुक्त करण्यात येत आहे. लाईव्ह मनोरंजन हा विषय विविध विभागांशी संबंधित असल्याने संबंधित विभागांनी माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयास वरील कार्य तसेच इतर अनुषंगीक कार्य कालमर्यादेत पार पाडण्यासाठी आवश्यक ते सहकार्य करण्याच्या सूचना या परिपत्रकान्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

४. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०२६०२०३०९३७५७८००७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजेश अग्रवाल)
मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
५. मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
६. मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
७. सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधानपरिषद व संसद सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
८. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
९. मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
१०. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
११. मा.मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
१२. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
१३. महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखापरीक्षा), मुंबई, नागपूर,
१४. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
१५. सहसचिव, वित्त विभाग (कार्या-व्यय-४), मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१६. सहसचिव, नियोजन विभाग (कार्या-१४४३), मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१७. उपसंचालक (लेखा), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
१८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१९. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
२०. लेखाधिकारी (आहरण व संवितरण), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
२१. निवडनस्ती (मावज-१), सामान्य प्रशासन विभाग.

२२. भारतीय जनता पक्ष, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ.कुटीर क्र.१, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉर्ट, मुंबई-४०० ०२०.
२३. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस(इं.) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगील मार्ग, दादर, मुंबई-४०० ०२५.
२४. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष, ठाकरसी हाऊस, जे.एन.हेरेडिया मार्ग, बॉलार्ड इस्टेट, मुंबई-३८.
२५. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०० ०२८.
२६. बहुजन समाज पक्ष, प्रदेश सचिव, महाराष्ट्र राज्य, बी.एस.जी.भवन, भूखंड क्र. ८३-ए, कलेक्टर कॉलनी, चेंबूर, मुंबई-४०० ०७४.
२७. भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष, महाराष्ट्र समिती, ३१४, राजभवन, एस.व्ही.पटेल मार्ग, मुंबई -०४.
२८. भारतीय कम्युनिस्ट (मार्क्सवादी) पक्ष, महाराष्ट्र समिती, जनशक्ति सभागृह, ग्लोबल मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई-४०० ०९३.
२९. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, मातोश्री टॉवर, शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई-४०० ०२८.